

Motivið

tjak og meiningar

Tað er vanligt, tá politivaldið fer undir at kanna eitt brotsverk, at teir tá leggja stóra orku í at finna fram til motivið, ið liggur til grund fyri brotsverkinum.

Tað, sum ódnarstýrið í Tinganesi við samtyktini av figgjarlógini 1990 hevur framst mótvegis samfelagnum Føroyar, kann sanniliga sigast at vera størsta brotsverk, ið nakrantíð er framst í søgu føroyinga.

Orsökir eru í tí skili at taka fram og hyggja nærri at motivinum fyri hesi óbótagerð, ið framd er og verður.

Í størsta álvarsemi hava nógvr hundrad fólk kútt seg til tess at leita eftir sparimøguleikum (eitt nú innan heilsuverkið).

Starvsfólk halda nú eyga við starvsfólki — teldur ganga heitar og «ordrar» tú eithvørt smávegis frá vørgoymsluni á Landssjúkrahúsini, so verður

registrerað í sekundum og tú fært skrivliga boð um at halda teg innan tredivu sekund (eitt hálvt minutt fyri hvønn orðra, ið givin verður í komandi døgum — sanniliga, vit hava fingið veruleikagjört ræðumyndina: «Den fagre nye verden»). Sum á Hitlersa døgum so eru øll byrjað at hugsa ilt um øll — heilsuverkið alt er vorð ið eitt stað, har øll fylgja við øllum, MEN HVI — HVATER MOTIVIÐ. Og hvussu hevur tað latið seg kunnað gjørt at fáa fólk at trúgva uppá, at tað er ynki um sparringar, ið liggur til grund fyri hesi avskeplan av okkara samfelagsstrukturi og i kjalarvørinum av hesum sorli, hesi eitran av okkara sinnalagi, ið stendst av at alt og øll illtonkja øll.

Sparringar? — Er tað tað, ið alt hetta í veruleikanum snýr seg um?

Ein og hvør kann sjálvur seta sær henda spurning. Her skal so ikki verða illgitt hvørki so ella so —

tað skal bert latast í eitt grunn av salti, ella stingast ein evarska litil pinnur í hetta sparihjól, ið tykist at vera farið at mala ørt og í leysari luft.

Eitt er vist, eingin — eingin hevði tosað um sparringar, var tað ikki ti, at vinnulivsstyringir so fullkomiliga hevur stýrt alt og øllum so fullkomiliga á húsagang.

Motivið fyri brotsverkinum (kallað sparringar og afturbering), tað stóð prentað svart uppá hvitt og kann lesast í Okkara Millum, endurgivið í Sosialinum í januar mánaða. Har stendur at 77,63% av øllum, ið eksporterað verður av toski, hýsu og upsa úr Føroyum, eru blokkvørur, ið ikki gevur so mikið í valutaintøku, at nokur javnvág fæst í.

«Javnvág» verður í tí skili eftir tørv bankanna, ið bráðfeingis hava figgjað hallið, fingin til vega við politiskari makt og við tvingisli.

Sparringin er tóka av, og flyting, av rakstrarpeningi frá heilsuverkinum, frá landsverkfrøðinginum, frá strandferðsluni, frá almannastovnunum og frá øllum øðrum, ið eru á lögtingsins figgjarlóg, undantikið kortini landsstýris- og tingmannalønir og so undanfærslan og syndabukkurin kallað fiskivinnan.

Úr landskassanum verður rændi peningurin fluttur, at siga beinleiðis, inn á aftur yvirtrektu rakstrarkredittirnar í bankunum, ið hava fyribilsfiggjað «hallið».

Skorið út í papp, so sær tað ikki mætari út, enn at tað hallið, ið í kemur av at 80 av hvørjum 100 fiskaðum pundum verða send av landinum til aðrar at virka burturúr, er tann beinleiðis orsökini til at tað vantar ein hálv milliard í hjá okkara vinnulivsstyring til tess at fáa endarnar at rækka saman. Forlongdi armur vinnulivsins úti í

Tinganesi hevur eittans sikti, og hetta er at skrava saman umleið 600 mill. um somu tíð sum tað sum harðast verður roynt at fáa fólk at trúgva uppá, at talan er um sparringar. Og tianverri, sjálvt um motivið fyri hesum brotsverki er so sólarklart, so eru tað

kortini en mong, ið fult og fast trúgva uppá at talan er um sparringar. At so er vorðið hava vit teimum báðum høvuðsfjølmiðlunum, ÚF og SvF, og so ikki at gloyma Dimmalætting, fyri at takka. Tvi vorðið.

John Smith

»Heygadrangur« av landinum fyri einhvønn prís(?)

Nakað soleiðis tykist mær at hugburðurin í landsstýrinum er í dag, tá tað snýr seg um «Heygadrang», men vónandi fari eg skeivur her.

Eins og fleiri onnur av okkara bestu og nýggjastu skipum er eisini Heygadrangur komin fyri tí vanlagnu, at verða bygdur í eini tíð, tá nakrir kjot-heilsulømunir í EF, fyri at vaksa um kjotsøluna (minka um kjotfjöllini á goymslunum), fingur hugskotið at gera ein so andskræmiligan sandmaðka-film, at sjálvt hin mest átfreki fór at spýggja, bert hann hoyrði orðið «fisk» aftan á at hava sæð henda film.

Heygadrangur — hesin framúrskarandi væl útgjörði djúpvatnstrolarin liggur í dag á Skála Skipasmíðju og skal seljast av landinum. Tað ljóðar, at hann skal seljast fyri o.ú. 36 mill. kr., og at vit onn-

ur, ið hava galdið hetta skip, koma at missa einar 80-90 mill. krónur uppá handilin, kanska meira.

Men vilja vit av við hetta skip og harvið missa hesar 80-90 mill. kr.?

Var tað ikki sjálvur lægmaður, sum fyri fám døgum síðani segði, at nú torvaði landinum fólk við áráði og nýggjum hugskotum?

Hvi so sleppa hesum skipi av landinum?

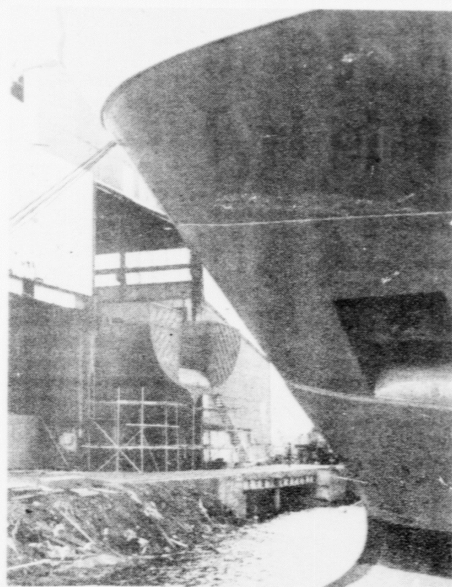
Tosað hevur verið um at troyta nýggjar leiðir — eitt nú fiskiskip á djúpum vatni, á t.d. Reykjanes- og Atlants-ryggjunum, ið gongur í at siga einans í altjóða-sjóki frá Íslandi og til Antarktis. Menn vita at siga frá um stórar russiskar og japanskar trolarar, ið liggja har og tóga trútt dag um dag. Helst er tað ikki vaðskitur teir tóga eftir.

«Magnus Heinason» hevur hvørki maskinmegi ella verksmiðjumøguleikar umboð til at royna á hesum leiðum, men tað hevur «Heygadrangur» — i hvussu so er ber til at útgera hann til tað fyrsta floks royndarskip á djúpum vatni, ið vit nú, meira enn nokur onnur fiskivinnutjóð hava tørv á.

Sum skattaborgari og tí eisini eigari av Heygadrangi, loyvi eg mær at skjóta upp, at vit føroyingar krevja at trolarin

verður latin Fiskimanna-, Skipara- og Maskinmeistarafelagnum at ráða yvir, samstundis sum heitt verður á tykkum royndu fiskimenn og serfrøðingar á økinum, um at leggja í vaðið, tveita øvund til viks, og í sátt og semju russiskar og japanskar royna at finna fram á eina loysn, so skipið verður útgjört, so tað kann nýtast til so fjølbroyttan fiskiskap og -framleiðslu sum gjørligt á hesum leiðum, ja, á djúpsjóvarleiðum yvirhøvur. Vit (føroysku skattaborgararnir) skulu í fyrstu syftu veðhalda fyri allar útreiðslur í sambandi við royndirnar.

Teir, ið troyta havið, hava royndirnar og kunneleikan, og tí skulu teir sjálvandi eisini taka allar avgerðir, um hvar skipið skal fiska, hvarj fiskasløg, teir skulu royndir eftir og hvørjar framleiðslur, teir skulu miða imóti at útlirka umboð. Hin veg-

in krevja vit skattaborgarar líka so sjálvandi, at teir finna fram á bestu manning og fyrising til skipið, at teir gera teirra besta fyrst, at fáa endarnar at mótast, og at teir ikki veita sær sjálvum banka-stjóralønir fyri at fáa loyvi at tæna landsins íbúgvum

á henda hátt.

Løgting og landsstýri?? Jú, teirra skylda í hesari mynd verður sjálvandi at leggja víðurskiptini so til rættis, at henda verkætlan kann fremjast beinan vegin.

Tormóður Dahl